

Rita Lützhøft
Projektleder
IT- og Telestyrelsen

Nærum, den 20. maj 2008

Hermed afgives høringssvar på ”Reference Arkitektur for ESDH området version 2.9”

Som indledning vil vi gerne rose dette initiativ og selve dokumentet som vi følger fanger mange af de problemstillinger som FESD I projekterne har afdækket. Med ESDH produkternes øgede modenhed er det næste skridt at fokusere på arkitekturen og sammenspillet med resten af det offentlige systemlandskab. Ligeledes vil vi anerkende det store arbejde som er gjort at afdække og dokumentere arbejdsgange i relation til ESDH domænet.

Når man læser det efterfølgende kan det sagtens virke en anelse negativt, men sådan er høringssvar det er nemmere at nævne de punkter hvor man er uenig end alle de gode punkter ☺.

Dokumentet

Vi har følgende generelle kommentarer til dokumentet

- Vi mener ikke at dokumentet er specifikt nok til at være en egentlig reference arkitektur for ESDH. Det kan mere ses som en vision eller pejlemærke, hvad også nævnes nogle steder. Hvis man ønsker at beskrive en egentlig reference arkitektur er man nødt til at få (de svære) detaljer med. Vi vil anbefale at en reference arkitektur indeholder en reference implementering som kan anvendes til at validere at arkitekturen holder.
- Dokumentet kunne måske indeholde nogle faser med milepæle således at der er nemmere at implementere i praksis.
- For at gøre opgaven mere overskuelig synes vi at referencearkitekturen bør fokusere på ESDH kerne funktionalitet (og f.eks. ikke arbejdsgange), der kan så senere udvikles reference arkitekturer for "vertikale" løsninger som
 - GIS
 - arbejdsgange i sagsbehandling
 - borger adgang i egne informationer

Komponentisering

Opsplitningen af ESDH området i komponenter, som er en af hovedkomponenterne i dokumentet har vi følgende kommentarer til.

- God måde at anskueliggøre domæne modellen som vi er meget enige i.
- Tvinger leverandørerne til at bygge deres produkter bedre
- Man bør dog overveje at udføre en service orienteret analyse og en egentlig service model
- At implementere komponenterne som udskiftbare services giver en del udfordringer som ikke dækket af dokumentet
 - Komponenterne er alle databærende, hvilket gør det urealistisk at foretage effektive tværgående søgninger
 - De nødvendige infrastruktur-komponenter er ikke på plads og har måske en lang tidshorisont
 - Det forudsætter en fælles rolle/process/data sikkerheds model som ikke rigtigt findes standardiseret
 - Der kræves en fælles model for logning

- Der skal implementeres distribuerede transaktioner hvilket er et vanskeligt teknisk område
- Backup og recovery af distribueret data er et meget svært område at løse i praksis, især hvis kravet er intet databas.
- Det er i vores øjne en overvejelse værd at definere et mindste sæt af komponenter, som udgør ESDH systemet. Situationen hvor en kunde vælger en sagskomponent fra en leverandør og en dokumentkomponent fra en anden virker ikke specielt sandsynlig, og det kan være svært at se den forretningsmæssige nytteværdi i at lave sådan en opdeling, uagtet at det er arkitektonisk pænere.
- Governance modellen skal adresseres
 - Der er i oplægget ikke taget stilling til hvordan governance modellerne skal se ud i forhold til en implementering hos en myndighed, hvilket vi skønner at være helt nødvendigt. Når der indkøbes komponenter fra en potentielt lang række forskellige leverandører vil det i realiteten være lig med at kunden påtager sig ansvaret som systemintegrator. Dette vil, specielt for mindre organisationer, være en stor opgave, og det er således tvingende nødvendigt at der nøje overvejes regler for:
 - Test og certificering af komponenter: Er der tænkt en central test/verificeringsservice ind i rammeværket, som kan sikre at myndigheden ikke løber spidsrod mellem leverandører i forbindelse med afklaring af fejl?
 - Hvordan tænkes det juridiske aspekt i forbindelse med fejl i en kritisk service, som er leveret af en enkelt leverandør, som til gengæld måske ikke leverer andet til kunden, håndteret?
 - Hvordan forestiller man sig at håndtere servicekontrakter på handlinger, som vil gå på tværs af systemer – som f.eks. søgning?

Fælles infrastruktur

Der er i oplægget tegnet en række fælles infrastrukturkomponenter ind i systemlandskabet. Dette er f.eks. centraliseret logning, sikkerhed, hændelsesfordeler, overvågning, arbejdsgangsbaner mv. Imidlertid er der ingen planer for hvordan eller hvornår man forestiller sig at denne infrastruktur kommer på plads. Dermed kommer der et element af hønen eller ægget over udviklingen. Hvordan forventes leverandører at skulle kunne interface til en centraliseret logningskomponent som endnu ikke er defineret? Dermed risikeres at der kan svares positivt til compliance af den overordnede referencemodel og alligevel sidder kunden tilbage med 3 proprietære implementeringer, som ikke umiddelbart kan kobles sammen.

Forretnings funktionalitet

Vores erfaring er at der er store (og relative nemme) besparelser i den gode 80-20 model, hvor den offentlige virksomhed ændrer lidt i sine arbejds gange for at tilpasse sig et standard system, i stedet for at foretage tilretninger i standard systemerne

Dokumentet er uklart på om ESDH er ses som det fælles Dokument og Sags repository eller om man "bare" må acceptere at fag systemerne har ESDH lignende funktionalitet. Vi mener at centralisering skaber besparelser og anbefaler på det kraftigste at ESDH holder alle kernerdata, den fragmenterede sagsstrategi vil aldrig give den agt indsigt der er intentionen med ESDH.

Vi mener yderligere at der er en væsentlig simplificering hvis dokumentet fokuserer på kerne ESDH funktionalitet (Sag, Dokument, Part, Aktivitet) hvorefter arbejds gange og hændelser flyttet til andet regi.

Økonomi

Dokumentet nævner fremtidige besparelser på omkostningssiden i forbindelse med komponentisering. Dette kan meget vel være korrekt, men ville være rart at se en business case med tilhørende forudsætninger på dette. Specielt når der skal diskuteres graden af modularisering. En af

de generelle diskussioner som kører omkring service orienterede arkitekturer generelt er jo netop hvor vidt det reelle genbrug af services på tværs af applikationer er blevet leveret som lovet af branchen. Det er derfor farligt at tage for givet at hvis en service standardiseres er det lig med automatisk genbrug. Ofte er udfordringen at der ikke er enighed om graden af granularitet i de eksponerede services.

Hensigten med referencearkitekturen er at reducere omkostningerne, men resultatet kan være det stik modsatte da det vil være meget svært at anvende kommercielle standard produkter som er udviklet til et globalt marked. Det virker urealistisk at det danske marked kan finansiere 3-5 konkurrerende implementeringer som kun kan sælges i Danmark.

Arkitektur vision

Vi vurderer ikke, at de fundamentale arkitektoniske betragtninger er langtidsholdbare. Det er vel ret beset en arkitektur som tager udgangspunkt i dagens landskab, og tager ikke højde for markeds trends som

- Cloud computing
- Software as a service
- Web 2.0 , mød borgerne der hvor de er
- At dokumentet som det bærende element vil forsvinde, dokument bliver en delmængde af den samlede informationsstrøm.

Vi er ikke sikre på at den foreslåede arkitektur er fleksibel nok (hvis de økonomiske mål skal nåes kræves det at strukturen er stabil i en 5-10årig horisont), vi anbefaler at modellen valideres ved hjælp af "Change case scenarier", måske skulle man gå så langt at man foretog en egentlig arkitektur vurdering så det blive tydeligt hvilke modeller der er blevet fravalgt.

Andet

Vi er bekymrede over arkitektur komponenten "hændelses fordeler". Vi støtter fuldt ud en arkitektur baseret på løstkoblede systemer som kommunikerer med meddelelser. Vi vil blot gøre opmærksom på at der er stor forskel på en integration der er hændelsesorienteret (hvor modtageren er ansvarlig for at abonnere og reagere på hændelsen) og integration der er meddelelser orienteret. I meddelelserorienteret integration er det nødvendigt med en fælles infrastruktur komponent, der håndterer fejl situationer, longrunning transactions, kompenserende transaktioner ved fejl samt overvåger systemkonsistens. For at eksemplificere dette kan man nævne at det næppe er godt nok at aflevere hændelsen "mistanke om misrøgt" hvis man ikke er sikker på at der er en modtager der forstår hændelsen og reagerer på den.

Med venlig hilsen
Software Innovation A/S

Morten Jensen